

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 54. ANUL XV.

Sabiu, in 6/18 Iuliu 1867.

tru provincie din Monarchia pe unu anu
8 fl. era peo jumate de anu 4 fl. v.a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumate de anu 3. fl. 50. Pen-
a cealalte parti ale Transilvaniei si pen-

Escelenti'a Sea Presantitulu Archiepiscopu si
Metropolitu Andreiu Br. de Siagun'a a
sositu Dumineca dimineti'a din caletori'a Sea dela
Brasiovu si astadi a plecatu la baile dela Mehade'a.

Despre esamenele la scolele romane in Brasiovu.

Brasiovu 30 Iuliu.

Esamenele din clasele Gimnasiului nostru de
aici au decursu sub presidiulu Esc. Sele P. nostru
Archipastoriu de Luni dimineti'a ante si dupa prandiu
pana Joi, in fia-care di cate 7 ore. Resultatulu
loru a fostu recunoscutu de multiamitoriu atatu din
partea supremulu Inspectore catu si din partea
publiculu auditoriu. Progressulu eleviloru insa, s'a
putut vedé mai multu dela esamenelo scripturistice
si dela cele orale. Din acestea omenii nostri s'au
incredintiatu impreuna cu Supremulu Inspectoru
atatu despre zelulu si ostentia DD. Professori, catu
si de progresulu eleviloru. —

Joi ca in serbatorea SS. apostoli Petru si
Pavelu a fostu o intreita serbare, adeca bisericésca,
natiunala si scolastica. Deci in acés'ta di dimineti'a
la 8 ore purcessetenericea gimnasiala si nor-
male in rendulu celu mai cuviinciosu si cu stin-
dardele loru la sf. bisericu. Pre la 1/2 la 9 ore,
in sunetulu clopoteloru veni si Esc. Sea Archipa-
storiulu nostru le bisericu sf. Nicolae din suburbi-
ululu de sasu. Intrandu in bisericu chorulu intona
cantarea obicinuita si dupa acés'ta cele ale S. Liturgii.
Acés'ta se celebru sobornicesce, era Esc. Sea dupa fi-
nitulu Liturgiei, rosti o cuventare invetiatoare si po-
vetiutoare pentru poporulu de aici. Dupa esirea din
bisericu pre la 10 ore in rendulu cuviinciosu veni
tenerimea in sal'a Gimnasiului, astfela DD. negutiati.
Domnele si poporulu, incatu sal'a cea spatiosa era
indesuita. Tenerimea era pe galeria. Venindu Ar-
chiepiscopulu chorulu intona „Eata diu'a cea dorita“
incheiandu cu unu de trei ori sa traiésca Esc. Sea.
Finindu-se acestea Archiepiscopulu deschise pre-
mierea prin unu cuventu, in care arata catu de fe-
riciti suntu intemeiatorii adormiti, ai acés'tui Gim-
nasiu, cata bucuria potu avea intemeiatorii cari tra-
escu, cum chiaru si Esc. Sea simte bucuria, ve-
diendu infintiatu si aducendu rode acés'tu Institutu
gimnasialu, in acărui sala ne aflamu cu totii; catu
de vesela pote fi inim'a parintiloru despre seceri-
siulu celu bunu alu filorlu si nepotilorlu loru. Deci
acés'ta di, carea arata aceste resultate, este o di ser-
batorésca, o di de serbatore natiunala si scolastica.
Ddiu se dea ca sa ne putem bucura in toti
anii de scoriulu asceptatu.

Dupa acés'ta s'a inceputu cetirea clasificatiu-
neloru si premiarea eminentiloru.*) Asiá din 219
elevi gimnasiali si 354 elevi si eleve din norma
cu totii 573 (mai putini cu 56 ca in anulu trecut)
a fostu destui eminenti (in class'a a 4-a gimnasi-
ala s'au cetitu 18 eminenti.) Acés'ti'a dau dovada
despre diliginti'a si progressulu ce s'a facutu.

Premiarea gimnasistiloru eminenti, din lips'a
unui fondu spre acés'tu scopu a fostu restrinsa. In
class'a a 4-a dintre cei 18 eminenti s'a premiatu
numai 4; in cealalte cate 3, pre candu in norma
si preste 15, de ore ce aici s'a fostu destinat de
mai nainte ce-va pentru premii. In Gimnasiu de-
ca s'a facutu totusi premiare e de a se multiam urma-
toarei impregiurari: Parentele Baiulescu ca preotu
in cetate luá initiativ'a, provocandu la o colecta cu D.
negutiatoru I. T. Popoviciu umblandu pre la cei-
lalti DD. negutiatori, Dloru cu cea mai mare bucu-
ria au contribuitu pana la 75 fl.; D. Diamandi

*) Ni-arú fi placutu candu amú fi pututu asiá de norocosi
a capeta si noi o programa dela gimnasiulu in cestiune. R.)

Manolo din averea seu propria Magazinulu isto-
ricu Da ca'ia, completu, pentru celu mai destinsu
maturisantu; D. I. G. Ioannu nisce Dictionare,
pentru care ne simtímu detori ale aduce adenca
multiamita Dloru si tuturoru aceloru Domni, cari
au contribuitu. — Din banii memorati insa nu s'au
ajunsu premiele impartinde, ci numai dupa ce si
Inaltulu supremu Inspectore impartasi patru galbeni,
cari iarú fi datu unu a nonim u. Dumnedieu
sa-i daruiesca multiamirea dorita celui ce au datu. —

Dupa impartirea premiiloru D. Directoru gim-
nasialu, neobositulu si eruditulu barbatu I. G. Mun-
teanu prin unu cuventu incheie solemnitatea di-
lei aratandu-ne cu date statistice infintiarea gim-
nasiului, sporiulu si factorii principali ai acés'tui'a,
cari suntu supremulu Inspectore, Efori'a scoleloru
respective, comunele bisericese si corpulu profes-
oralu caroru li-au adusu multiamita pentru obosin-
tia d-loru. Cu deosebire Escelentiei Sele pentru
ca prin trensulu s'a castigatu drepturile si publici-
tatea acés'tui'a, cum si pentru rabdarea cea de ad-
miratu intru esaminarea eleviloru cate 7 ore pe di.
Dori a-lu sustinea Ddiu intregu, deplinu sanatosu,
pana la cele mai adenci betranetie! Ia care tota
sal'a erupse in unu intreitu „Sa traiésca!“ Chorulu
intona „Destéptate romane.“ Dupa aceea cerceta
Escel. S. lucrurile si chindisirea de mana a fetitiei-
loru din clas'a a 4-a cari erau de admiratu.

Dupa améti dede dlu negutiatoriu Ienache
G. Ioann in onorea Inaltului ospe unu prandiu stra-
lucitu, la care luara parte si alte persoane distinsé,
militarie si cetatienesci.

Astadi se tinura si esamenelo maturisantiloru,
6 la numeru, sub presidinti'a Escel. Sele si in
presenti'a mai multoru auditori onorabili, intro cari
si unii dintre literatii cei mari ai sasiloru care per-
cursera cu de ameruntulu lucrurile scripturistice. Ac-
cés'ti'a inca au esitu cu deplin'a multiamire a Escel-
entiei Sele. — Mane la 5 ore va pleca Escel. Sea
catra Sabiu petrecutu de DD. Negutiatori, amesu-
ratu intempnarei. Dumnedieu sa-lu porte in pace!

Iera alegerile.

Sabiu 5 Iuliu.

Ni se comunica ca in unele locuri unde suntu
mestecati locuitorii romani cu cei magiari, cesti din
urma acum cu ocaziunea restauratiuneloru stergu cu
sutele din romanii cei indreptatii la alegeri, pre
candu pre magiari i vira fara de exceptiune, pre toti,
sub nisce preteste cari nu se potu intemeia neci
baremu pre nisce diplome mucedite.

E frumosu a fi cu zelu pentru inaintarea in-
tereselor natiunei sele, dara e vatemare de lege si de
intentiunea legei, carea este facuta sa multiaméscasi li-
nistésca spiritele locuitoriloru, candu cine-va vrea sa o
sucésca in folosulu seu egoisticu. O lege sa se
folosésca de ori ce cetatienu fara cugete rezervate
si fara patima. Unde acés'ta nu se observa, acolo
causéza gresiel'a acés'ta o desproportiune, care, de-
ca nu la parere, dara in realitate, trebuie sa aiba o
urmare pagubitore. Alegerile nu se facu numai
pentruca unulu seu altulu sa ajunga functionariu,
seu dupa cum si o inptiuescu acés'ta multi, pentru
ca sa ajunga domnu, va sa dica, sa traga salariu
si sa nu lucre nimic'a. Ací e vorba de a se alege
omeni, cari sa apere interese de cele mai vitali ale
societatiei de o parte, de alt'a, ca sa le ajute sa pota
aceste interese prospera. In manele deregatoriloru
ce suntu de a se alege e in unele casuri incrediuta
vietia, onore si avere si alti rami de vietia. Ei au
sa-i apere sa-i indrepte chiaru in casuri de lipsa,
asiá dara are dreptulu fia-care a fi cu mare in-
grigire, cui da cine-va putere sa apere la casu de
lipsa nisce odore asiá scumpe.

Cu privire dara la tote cele de mai susu e de

a se pretinde dela loialitatea fia-carei parti de a
cugeta, ca in afaceri unde vinu inainte lucruri asia
de mare insemnate si cu atatea urmari dupa sine
sa nu urmeze numai boldulu acel'a, carele aru tra-
ge toti carbunii la ol'a sea, ci cu ratiunamentu sa-
netosu sa-si dica fia-carele, ca pana candu intre
individualitatile natiunali nu se va restatori o ega-
litate in tote lucrurile, pana atunci nu pote sa aiba
locu neci drept'a cumpena a linisicei si de aici apo-
si a bune'i stari a populatiunei tierci.

Catu pentru romani specialminte apoi nu avem
alta de disu decatu pre langa cele de mai susu sa
le amintimu, sa nu cada in neapasare, ca cui si voru
da votulu, ei ferindu-se de acei ce vinu cu pro-
missiuni frumose (precum se facea acés'ta pre tem-
pulu alegeriloru la dieta), sa caute dupa barbati
apti (harnici) si in privinti'a capacitatiei si a inveti-
turi catu si a dreptatiei. Sa-si aduca romanii a-
minte, ca in unele locuri suntu intrebári nedeslegate,
cari astépta deslegarea si suntu in alte locuri de a
se luá inainte. Intre aceste amintimu aci comassa-
tiunea, regularea tinerei viteloru, carea sta in lega-
tura cu dreptulu pasionatulu si alte drepturi. Din
esperinti'a trecutulu scimu pré bine si prea dure-
rosu cum s'a deslegatu asemenea intrebári, deca noi
nu amu ayutu omeni, cari sa apere si interesele
nostre la asemenea impartiea seu frangere de pane.
Totu din acés'ta e de a se deduce, ca romanii nu
suntu strinsu legati de macsim'a a alege romanu
ori cum va fi numai sa fia romanu, ci are de a
cauta, ca sa fia omu, carele n'au jertitu neci candu
interessulu fratelui seu romanu, chiaru si opincariu,
neci strainului proprietariu mare, neci astutiei unui
arendasiu evreu.

Romanii sa fia cu tresvia si unde vedu ca ma-
joritatile maestrite le calca drepturile sacre in pe-
ciore sa reclameze si sa protesteze pre tote calile
iertate de lege.

Folosele unei atari cugetari si procederi din
partea romaniloru suntu de a se prinde cu man'a.
Un'a punu pedeca abusului egoisticu, de a carui
rugina, cealalte natiuni din tiéra, pre langa tote
supe r insusirele cu cari se lauda, nu se potu des-
braca, ci cauta si acum in secululu alu nouespre-
diecelea sa le castige valore, ca si in celu alu 15lea
si 16-lea; alt'a trebuie sa damu dovada invederata,
ca suntemu unu poporu majorenu, carele nu mai
sufere cu neci unu pretiu tutoratulu altor'a.

Celu mai mare si mai generalu folosu este ca
aperandu-se drepturile fia-carei natiunitati dupa
cerintiele ei, inceta si frecarea cea pagubitore pen-
tru tote partile, si remane numai serguinti'a de a
se intrece natiunitatile in lucrurile cele pacifice
unele cu altele si astfela de lupta nu e stricaciosa
ci binevenita bune'i stari a tierci.

Eveneminte politice.

Sabiu, 5 Iuliu

In cestiunea curtiei de cassatiune transe ce-
timu in foi'a oficiala urmatoriulu emisu alu minis-
trulu de justitia: Dupa ce conclusele dietei saba-
iane dela 1863—65 prin unu rescriptu pr. in. da-
tatu din 20 Iuliu 1867 s'a pusu afara de valore,
s'a escatu indoielei, deca curtea de cassatiune tran-
silvana infintiata prin unu conclusu dela acea dieta,
pote sa aduca sentintie valide. Spre delaturarea a-
cestoru indoielei, conformu imputeririi ce amu do-
benditu dela dieta amu aflatu de lipsa a aduce la
cunoscinti'a publica, ca curtea de cassatiune remane
pana atunci in activitatea ei de pana aci, pana ce
in viitoriulu celu mai de aproape se voru face alte
dispositiuni in privinti'a justitiei supreme ardelene.
Pest'a 9 Iuliu 1867. Balhasaru Horvath m. p. mi-
nistru reg. urg. de justitia.

„Korunk“ ne spune de unu altu emisu alu

Revista diuaristica.

ministrului ung. de interne, către comitate și cetăți, în care se espune respectivilor vice-comiti și primari cum au a se purta la casuri de vre-o conturbare serioasă a liniștii, la care se va cere asistența militară.

Comitetele de alegeri au început în mai multe părți ale țării a se convoca și a-și începe lucrările sele.

Scirile dela P e s t ' a și preste totu din Ungaria ne spunu ca comitetele oponente ministerului prezentu s'a mai sporitu cu dōne: Abauj și Borsod. — "In Vatin se ocupa ōmenii cu alegerea lui Kossuth de deputatu. In cercurile oficiale se privesce totu lucrulu acestei alegeri numai de o demonstrațiune, pentru ca nu crede nimenea ca Kossuth va primi alegerea. Mai departe se vorbesce de sigur a alegere a feciorilor lui Kossuth de deputati. Foile opozițiunii publice admonituni către barbatii de statu ai Ungariei, desmantandu-i dela ideea de o alianță a Austriei cu Franța, la casu de unu resbelu între acēst'a și Prussia. Aceste foi arata ca nu e iertatu și nu e oportunu de a luptă contra ideei de unitate Germaniei și a se espune unu periculu ce aru urmă din legatur'a Prussiei cu No r d u l u (Russi'a).

Mai ca amu putea presupune ca stă în legatură cu acestea publicarea unui raportu alu Tramișului prussian langa curtea din Vien'a în „Gazette de France“. Acestu raportu, deca va fi adevēratu atunci aru fi o pasere cobitorē de intentiuni ostile din partea Prussiei contra Austriei. Cuprinsulu esentialu e ca Bar. Werther, la ocaziunea încoronării a observatu nemulțămire în Ungaria cu starea lucrurilor de fatia și ca ungurii simpatiseza cu Prussia.

Dela senatulu imperialu instrămu ca în ședința dela 10 Iuliu s'a luat înainte cestiunea egalei îndreptății a religiunilor. Drulu M ü h l f e l d a cuventatu în acea ședința spre a-și întemeia propunerea sea în cestiunea acēst'a. Propunerea merge intr'acolo, că sa se astērna de nou unu comitetu spre consultare proiectulu unei legi de religiuni, făcutu totu de densulu inca în sesiunea trecuta.

Ceea ce privesce politic'a din afara diuariele se ocupa la locul dintăiu cu mōrtea Imperatului Maximilianu.

Reproducem din „Trompet'a Carpatiloru“ unu articulu interesantu pentru situațiunea politica fatia cu cestiunile cele mari europene, dupa aceea din noulu diuaru din Galati „Plebeulu“ ce a început sa apere acum, odata pe septemana, și carele prin nrulu seu celu dintăiu ne-au castigatu atātu de multu, încātu nu amu pututu a nu estrage ce-va din elu. Pentru ideile cele salutare depuse în acestu numeru primu alu „Plebeulu“ noi ne permitem la locul acest'a ai dori viētia îndelungata și statornicie în ideii pentru ca și noi suntemu de convingere ca aceste suntu singure mântuirea natiunalismului nostru în secululu de fatia.

Eata dara mai întâiu ce dice „Tromp. Carp.“:

Opiniunile despre cestiunea Orientului se îngâna atātu în publicu cātu și în diuarie. Diuariele guvernului mai alesu si-au incurcatu itiele: nu se potu pronunția nici pentru Rusi, nici pentru Turci; o indroga numai cu Cretanii, cu Bulgarii. Organe ale pressei unu guvernului român cu pretensiuni la libertate, la natiunalitate, și n'au inca o idea despre politic'a guvernului lor! Acēst'a este tristu!

Noi vomu spune aici fără siovaire și fără temere, carea este calea natiunii române în fatia cu acțiunea contr'a imperiului otomanu. Mai înainte insa trebuie sa scim ce este acēsta grava cestiune a Orientului — și în ce interesele Romaniei se afla legate de dens'a.

Diversitatea mare a natiunilor care se afla pre intinsulu pamentu supusu Portiei otomane, și legaturile ethnografice seu religioase cari unescu pre cea mai mare parte din aceste natiuni cu Russi'a, tine într'unu felu de spaima de periculu integritate imperiului otomanu, și amenintia de a pricinui în fia-care di revolțiuni a căror'a contr'a-lovire s'aru resimți în tōta lumea. Căci luarea Constantinopolei de Russi, și chiaru venirea lor la malurile Dunarei, aru dă Czarului o adaugere de putere care aru derimă cu o singura lovire basulu cumpenei europene. Eata ce dicea Napoleonu I într'unu mesagiu adresatu senatului la 22 Ianuariu 1807:

„Cine pōte sa socotēasca dainirea resbōielorulu ce aru trebui sa se faca într'o di că sa se repare nenorocirile rezultate din perderea Constantinopolei, deca iubirea nui repausu misieli seu desfatările unu mare orasiu aru luă passulu asupra consiliului unei intielepte prevederi. Amu lasă cobitoriloru nostri unu lungu siru de resbōie și de

nenorociri. Tēr'a grecēasca redicata și triumfătoare dela Baltic'a pâna la Mediteran'a, s'aru veda chiaru în dilele de acum provinciile nōstre atacate de unu nouu de barbari și de fanatici, și deca în acēsta lupta întârdiată, Europ'a civilisata aru perī, culpabil'a nōstra nepasare aru nasce cu dreptu plangerile urmasiloru nostri și aru fi unu titlu de oprobru în istoria.“

Apoi în memoriile sele mai dice marele Imperatu: „Patriotismulu populiloru și politic'a puteriloru Europei nu aru opri caderea imperiului otomanu.“

În testamentulu seu, Petru I, declara că privesce pre poporul rusu chiamatu de providentia domni'a universale; ca Russi'a pre care a gasit'o unu riuletiu și pre care a lasa unu riu mare, va deveni sub mostenitorii lui o mare nemarginita menita a inrodī Europ'a saracita, și ca valurile ei se voru destiermuri, cu tōte stavilele ce nisce mâni slabe le voru opune, deca cobitorii lui voru sci a cărmui cursulu.“ În instructiunile lasate urmatoriloru lui, elu se exprima asfelu § IX: a se apropiă cātu mai multu de Constantinopole și de Indie. Acēl'a ce va imperatī, va fi adevēratulu suveranu alu lumii.

Unu profundu scriitoriu dice despre aceste mari vederi ale Russiei: A-si lipi și unu impregiurulu ei pre toti Grecii din Turci'a, a se face centrulu lor, spriginulu lor și a asediā de mai înainte o predominantia universale print'unu felu de rigatu seu suprematia, clericale, toti acēst'a voru fi atāti amici ce voru avea în sinulu neamiciloru Russiei.“

Resbōiulu din Crimeea a fostu pentru puteraniculu imperiu rusu o încercare înainte de tempu spre a asediā supremati'a Czarului asupra tuturoru supusiloru Sultanului cari profesa religiunea greca. Simpatiele populatiuniloru Helene pentru guvernulu Russiei s'au tradatu. Reducerea flotei și preponderantiei russe în marea-nēgra este o umbra, căci unu minutu aru fi de ajunsu că și flot'a și preponderanti'a sa reinvieze. Astfelu, ori-ce miscări se facu de populi chrestini din Turci'a contr'a Turciloru, serva Russiei spre a denigrā acestu din urma guvernulu. Tōte acele miscări chiaru atunci candu nu aru fi tōte interitate de Russi'a; tōte suntu favoritōre la implinirea planului de conculista alu Russiei în Turci'a.

Bunulu simțiu alu poporului român și interesulu seu de conservare, că cea dintăiu prada ce

FOISIORA.

Flor'a româna.

(Convorbiri literare.)

Iassi 29 Maiu.

Onisimul Cerentielu, Dnei Florineasc'a.

(Continuare.)

N'amu curagiulu, sa ve ostenescu a celī asemene porecle, din care amu luat numai o fōrte minima parte. Amu dīsu, Dn'a mea, ca pentru invetiati florile n'au neci coloru neci parfumu. Acum suferiti sa ve spunu și ce nume propie le au datu în intielepciunea lor, căci acele insirate mai susu suntu numai familii. Ascultati deca aveti rebdare:

Aeschynanthus, alloplectus, sphenogyna, osteospermum, lardizabala, onopordon, osbeckia, escholtzia, psoralea, mesembryanthemum, ryncanthera, cacialia, botryceras, lycopodium, calodracon, curculigo, sprekeli'a, pothos, holtzia, cynoglossum, houttynia, atraphaxis, ornithogalum, tubernoemontana, oxycoccus, embolhrium etc. etc.

Ce ai dice, Dn'a mea, candu în locu de Angelic'a, nasulu DVōstre v'aru fi datu nume de escholtzia, sphenogyn'a s'au houttynia? dar invetiati nu voru sa scia d'al de aste. Precum amu dīsu la densu florile n'au neci unu pretiu. Migdalulu, persiculu, prunulu, ciresiulu pentru densu au totu unu nume; a m y g d a l u s.

Ascultati acum cum descriu acesti ōmeni Angelic'a. Deschidu o carte și cetescu:

„Familia Umbeliferiloru. Planta erbōsa, frunzdie alterne, rare-ori întregi, cele mai adeseu crestate cu petiolulu dilatatu la baza. Stipule, nule; flori obicnuito ermafrodite, dispuse în ombele sim-

ple seu compuse, acompaniate de involucre și involucele. Potiru sudatu la ovariu cu cinci dinti scurti; corala cu 5 petale distinse insirate în verfulu potirului, întregi seu crestate, late seu sucite cu preflorire valvare etc.“

Eata și pentru Cerentielu:

„Familia Rosaceoloru, neamulu Driadeoloru, trunchiu erbōsu seu lemnosu; frunzdie digitate seu impenate.— Potiru cu 4—5 părți, persistandu une-ori golu, alte-ori imbracatu pe dinafara cu apendice alterne și sudate cu sepalele; corala cu 4—5 petale; carpele numeroase dispuse în verfu pe unu receptaculu convescu, mai multu seu mai puțin carnosulu etc.“

Nu sciu, Dn'a mea, de a-ti intielesu ce-va. Pentru mine ve marturisescu ca nu pricepu cum pōte cine-va fără muștrare de cugetu și fără frica de pecatu, tratā astfelu aceste juvaeruri a naturēi, lasate de bunulu Ddieu pentru fericirea nōstra. Sa lasāmu pe invetiati, ma temu sa nu ve aducu uritu, vorbindu totu de densu.

Printre florile ce ve tramitu, veti gasi imprasciate mai multe floricele albastre cu o stelutie galbena în mijlocu. Acestea cresc pe malulu pericloru, și invetiati—ear invetiati!—iau pusu numele M y o s o t i s adeca urechea șiorecelui. Ea are mai multe legēnde. În curendu ve voiu spune legēnda romāna care a numit'o: Nu me uitā.

Cu florici'a ast'a, mântuiu și scrișōrea mea. Brustureni, 26 Maiu.

Angelic'a Florinēsc'a Dnei On. Cerentielu.

Ai invinsu, domnule; eata-me convertita. De candu amu primitu cele din urma flori ce mi-ai tramisu, nu me ocupa decātu de ele; m'amu pus pe studiatu botanic'a. Simtu insa o mare greutate fără dascalu, dara nu disperu ca nu te voiu vedē în curendu, și atunci judecandu dupa progresulu ce amu făcutu, credu ca nu vei mai putē dice ca nu suntu romāna; și dovēda e ca, cu tōta netāngi'a sea, amu silitu pre grādinaciulu meu sa-mi resa-

deșca de totu soiulu de flori romāne, cum le dicit D-ta.

Așteptandu insa înflorirea lor și venirea D-tale, singuratatea me apasa. Vecinii mei ocupati de trebile campului nu me mai viziteza. Ne avēndu ce face, amu rescolitu bibliotec'a mea, și dupa ce amu celitu tōte poesiele romāne publicate de vre-o cātiva ani — nu te miri de curagiulu meu? —, m'amu simțitu și mai ostenita. Eri fiindu serbatōre, servitōrele mele mi-au cerutu voiā sa se duca în satu unde erā hora. Că sa-mi mai trēca de uritu, m'amu ocupatu insami de toalet'a lor; și asiā ferchesuite, încorsetate și inmalocofate, le-amu datu drumulu. Dupa puțină calaudita de scartiatulu unei viore ce se audiā în departare, amu plecatu și eu pre urm'a lor. Mergēndu pre o cărare ce se îndreptā spre locul balului, amu începutu a gāndi cu parere de reu ca n'amu făcutu bine sa lasu fetele mele din casa la acēsta petrecere, căci negresitu cu toaletele lor t a p a g e u s e s, voru sa umileze pre bietele țierancutie. În aceste reflectiuni amu ajunsu sub niscē salcii umbrōse, unde pe pajistea verde cavaleri și dame trōpiau de resunā pamentulu în sunetulu unei cobze și a unei viore. Flacāi cu camesi albe și brāne late; fete rumene și palite de sōre cu altitie și fote colorate, întrecēndu-se care sa se sbuciume mai tare, infatiosiau unu tablou fōrte naturalu și animatu. Cātu pentru damele dela carte, ele faceau o trista figura. Junii țierani nu îndrasneau sa le invite, temāndu-se sa nu calce pre cōdele rochiei lor; încātu erau silitē a dantiā numai cu scriitoriuulu satului, cu palamariulu și alti v'ro doi care nepurāndu costumulu de țiera, ci fiindu imbodoliti în surtuce și jachete croite nu pō mesura lor, erau fōrte stingaci.

În fine adunarea obosindu, lautarii au făcutu, țiera eu m'amu înturnatu a casa unde m'amu pus sa-ti scriu, că sa-ti aducu aminte ca suntu singura, și ca așteptu cu nerabdare sa-mi spui legēnda floriceii știute. La revedere!

(Va urmā.)

are sa cada sub izbirea valurilor venite dela Nordu spre a supune Orientele, au făcuta că românii sa se gândesca bine candu a fostu vorb'a a se scula contr'a Turcilor, si nici a simpatizá cu miscările celorlalti populi din Turci'a. Astfelu vedemu pre Alessandru Ghic'a, innecandu rescól'a dela Bráila, si perdiendu chiaru tronulu pentru acést'a atunci; apoi numitu de puterile garanti mai târdiu Caimacamu in Valachi'a cá o recompensa de unu servitiu făcutu Europei.

Politica româniloru si astadi, cá si in trecut, este a fi acolo unde voru fi marile puteri garanti, Franci'a si Engliter'a mai alesu.

Astfelu nu vedemu pentru ce sa siovaím in fati'a miscárilor populilor de religione grecésca din Turci'a. Descuviintiandu negresítu politic'a Turciei de a nu se grabi a da populilor sei crestini drepturi si libertáti cerute de secolulu acest'a si chiaru de adeveratele interese de conservatiune ale Portiei, descuviintiandu asemenea purtarea ómenilor guvernului ottomanu cu invinsi loru, purtare cruda! regretandu nescé scúlari ce nu le credemu straine de injuriri de afara, declarámu ca românii cata sa fia totu deun'a afara din cerculu de actiune contraria intereselor de ecuilibru si favoritoare planului de conquista asupr'a nóstra tutor'a alu marelui imperiu russu.

Acést'a este politica ce cata sa aiba guvernulu român in privinti'a actiunei russe intre populi crestini din Turci'a, fara in sa se face nici politica, nici dorobantiu alu Turcilor, precum nici inlesnitoriul alu planurilor propagandei russe a cáruia urmare vá fi pierirea nóstra si apoi a tuturor populilor crestini in Europ'a Turciei. Insa ceea ce petrunde printre velulu de indiferentia si siovaíre alu ministeriului actualu, a cáruia politica este condusa de „Románulu“, si care rechiamá slabiciunea lui Constantinu Brancovanu, care era si cu Rusii si cu Turcii si contr'a amenduror'a, este ca ministeriulu si tradéza simtimentele sele pentru planulu Rusiei, si acést'a nu este politica natinnala europeana.

Eata acum ce dice „Plebeulu“.

Deca in tíer'a nóstra dela 1848 incóce nu s'a făcutu totulu ce sa putea si trebuia sa se faca, culp'a nu o putem atribuí nici Domnitorilor estii din tractatulu de Balt'a Limanu, cari au fostu mai multu séu mai putinu ordinatorii caosului in care s'a aflu Romani'a dupa revolutiune; nici Principelui Cuz'a, cáruia cu tóte erórele si pecatele ce i-amu atribuí, totusi, pâna astadi, nu-i putem denegá cu totulu lips'a iubirei de patrie, si lips'a de nationalismu; cu atát'a mai putinu vomu putea in sa imputá, vre-odata, durerile nóstre noului nostru Domnitoriu, despre ale cáruia nobile simtimente, si dorinti'a de a face totu binele posibilu, nu se mai póte indoi nici unu român. Noi insine noi románi purtámu culp'a tuturor reloru de care suferimu; dela inceputu noi amu luat u directiune falsa, amu apucatu o cale gresita si mai târdiu in locu sa ne fi pocaitu, sa fi apucatu o alta directiune care sa ne fi dusu mai siguru la desvoltarea nóstra nationala si politica, din contra amu remasu perseveranti, incurcandu-ne si invalmasindu-ne din ce in ce mai multu. Amu alergatu dupa nisce teorii nerealisabile, pre candu calea cea mare si sigura a progresului nostru practic nu stá deschisa dinaintea ochiloru; amu preferatu sgomotulu si tumultulu neintrerupteloru si odióseloru nóstre certuri politice, murmurului placutu si binefacatoriu alu unei activitati reale si fructivere; amu fi trebuitu sa semanámu albineloru laborioase si casnice, pre candu ne-amu intreputu, care de care, sa imitámu locustele destructóre fericirei si prosperitati nationale. Ni s'a páratu póte pré prosaica, pentru descendenti unoru stramosi ilustrii, activitatea ce amu fi desvoltatu in edificarea de siosele si canaluri, in secarea lacuriloru si mocirleloru melfice, in desvoltarea, prin tóte mijlócele posibilu, a comerului si industriei nationalu; in locu sa o facemu acést'a ne-amu aruncatu cu unu feliu de furia órba pre aren'a lupteloru politice, pe intrigi de partide, schimbári de ministere, si calomniári cu scopu de a ne discreditá unii pre altii in ochii lumii. Pre candu visámu la Daci'a si ne aruncámu dintr'unu periculu in altulu, Serbii unu poporu micu, cu mijlóce ne insemnate in comparatiune cu ale nóstre, suntu pre aci de a realisá, fara fanfaronada si tapagi mare, ceea ce noi, cu tóta emfasi'a si laudele nóstre, nu putem. Ore acést'a stóre de lucruri nu ne face, sa fericimu pre popórele care n'au unu trecut stralucitu?

Imperatulu Maximilianu si Messiculu.

Acestu Imperatu atátu de cercatu de sórte si despre carele in dilele aceste se scrie atát'a a fostu Imperatulu Messiculu. Acést'a tíer'a se marginesce spre medianópte cu statele unite din Americ'a de nordu spre resaritu cu aceste si cu sinulu (de mare) messicanicu (sinulu acest'a de mare se continua din oceanulu atlanticu, carele se afla intre Europ'a si Americ'a, si forméza o mare pentru sine inte Messicu si statele nordamericane), spre media-di cu statele Americi de mijlocu si cu oceanulu liniscitu si spre apusu totu cu acést'a mare. Are o estindere mai de 40,000 mile patrute; numera in sa numai la 7,000,000 locuitori cari se impartu: in spanioli; in indiani séu indigeni cari numera la vre-o 4 milióne; in negri, cari abia facu 100 mii si in mestecatur'a din cele trei némuri de mai nainte.

Messiculu fu cuceritu de spaniolulu Cortez la 1519 si guvernatu de vice regi spanioli pâna candu fura alungati Bourbonii din Spania de Napoleonu. La 1810 se resculara messicani contr'a regimului spaniolu si o dusera cu norocu schimbaciosu pâna la 1820 candu s'a proclamatu cu totulu independinte de Spania. In acestu tempu cade si alegearea unu Imperatu Iturbide, carele mai târdiu fu impusecatu de partid'a republicanu. La 1824 (Dec.) se inauguréza regimulu republicanu sub presiedinti'a lui Fernández Vittoria. In anulu urmatoriu fu republic'a recunoscuta de statele nordamericane dupa aceea de Anglia, Portugali'a, Brasilia, Tierile de josu (Niederlande), Svedia, Dani'a si Prussia, mai târdiu de Franci'a si alte state.

Diferitele partide au inviatu indata ce Messiculu a avutu pace din afara. De pre atunci era o partida, carea dorea sa véda unu principe spaniolu pre tronulu Messiculu; intro insi republicani erau diferite pareri asupr'a forme de regim asiá incátu partid'a aristocratica cu cea democratica in 1828 era déjá incaerata. De aceea se urméza schimbările cele dese pre cari le si insrámu simplu aici pentru angustimea spatiului, cá pre unu conspectu istoricu alu acestei tíeri nefericite si adeca la 1827 e presiedinte Predazza, la 1828 Guerro, la 1829 e Guerro dictaturu, 1830 e Bustamente presiedinte, la 1832 e presiedinte Predazza, la 1835 Santa Ana, la 1836 José Justo Caro, la 1837 Bustamente presiedinte, in acelasi anu Santa Ana dictaturu, la 1845 Canalizo presiedinte, totu in acela anu Herrera presiedinte, 1847 Parede presiedinte, 1850 Arista presiedinte, 1852 Dr. M. I. Ceballos presiedinte, 1853 A. M. Lombardini presiedinte, 1853 Santa Ana presiedinte, 1855 Don Juan Alvarez presiedinte, la 1856 Comonton presiedinte, 1858 Don F. Zulvaga presiedinte, in acelasi anu Miramon presied. si Juarez contrapresiedinte 1859 iera Don F. Zuvalga, 1860 Miramon presiedinte, 1861 Juarez presiedinte.

In tempulu acest'a de atátea miscári se intielege, ca pre lángá tóte binecuvéntările de cari se bucura acea tíer'a, in florirea putincioasa acolo nu putea sa devina realitate. In fine nici strainii din alte state europene nu mai erau ne conturbati in afaceriloru lor, bá a uneori periclitáti in averile lor.

Acést'a impregiurare a datu ansa la amesteculu Franciei, Angliei si Spaniei in afacerile Messiculu si remanendu cea dintáiu singura, in restempu de unu anu si jumetate a adusu lucrurile acolo, de partea cea mai bine cugetátore si carea dorea pacea si liniscea se decise a chiamá unu principe europeu pre tronulu imperatiei restituinde a Messiculu. O deputatiune de notabili venira in Europ'a la Napoleonu si dupa negociatiuni cu Archiducele Ferdinandu Maximilianu din Austria, alu doilea frate alu Imperatului Austriei, la acést'a, de-lu imbiara cu corón'a restituindei imperatii. Archiducele Maximilianu in vapaiatu de zelulu umanitariu, de a vedé o tíer'a cá a Messiculu odata liniscita si scósa din viscolulu revolutiuniloru se decide (1864) pentru primirea coróniei impreunate din capulu loculu cu atátea greutáti si trece oceanulu atlanticu la imperati'a sea cea noua.

Insa dupa ajungerea sea acolo si dupa suirea sea pre tronulu dóue fatalitati a fostu cari au inceputu a sguduí tronulu celu abia intemeiatu. Un'a a fostu nesinceritatea barbatiloru ce-lu incungiu rau cá sfatuitori, alt'a terminarea resbelului nordu-americanu, carea inlesni spriginirea reactiunei republicane contra monarchismului, ce era sa se inradacineze in vecinatatea republicei celei mari nordu-americanu. Juarez spriginitu cu ómeni si cu bani reintórna in Messicu. Impregiurári politice sitescu pre Franci'a a-si scóte trupele de acolo, prin

ceea ce Imperatulu Maximilianu credea, ca va apropia numai mai tare pre Messicani de sine, esindu totu ce era armata straina afara, cu exceptiunea aceloru ce s'a decisu a intrá in armata messicana. Reulu in sa cu tóte acestea crescea cu buna séma spriginitu de clericali, cari se vatomasera din dilele prime ale imperiului lui Maximilianu si cari ii jurasera póte de atunci resturnarea.

Crescendu inundarea republicaniloru totu mai multu si mai multu Imperatulu alese Queretaro loculu unde sa concentreze trupele de capetenia si acolo sa astepte puterea cea mai considerabila a inamicului. Loculu acest'a s'a si doveditu de bine alesu, pentru ca pre lángá tóte pressiunile lipsei, inamiculu nu putu sa-lu combata si sa-lu ia cu puterea. Se aflá in sa unulu din generalii sei, Lopez, carele se pune cu gen. republicanu Escobedo in intielegere si-lu vinde pre Imperatulu dupa ce imperialistii facusera vre-o câte-va escursiuni norocóse asupr'a inamiciloru. Era in 15 Maiu diminéti'a candu soldatii republicani inlesniti prin gen. Lopez ocupara fortulu unde Imperatulu se aflá inca durmindu. Candu se scula diminéti'a se vede intre inimi si noroculu lui fu atunci ca unu colonelu republicanu Rixo, cáruia i siopti Lopez: „acést'a e“ (Imperatulu), fu atátu de nobilu de se apropia de Imperatulu cu cuvintele: „Dta esti cetatienu nu esti soldatu, de D'ta nu avemu trebuintia, dute.“ Cu aceste s'a dusu si au trecut prin cetate cátu a pututu fugi si a scapatu in altu fortu alu cetátiei. Védiendu in sa ca nu e sperantia de vre-unu resultatu mai bunu, pentru cá sa se puna capetu versáriloru de sange s'a predatu in mânilu republicaniloru. Acést'a in sa lu judecarea la mórte si in 19 Iuniu a. c. lu impuscaru dimpreuna cu trei generali ai sei.

Fagarasiu 29 Iunia 1867.

In 29 Iuniu a. c. s'a tinutu esamenulu la scóla din Vistea inferióra in presentia Domnului Vice-Capitanu Ioane Germanu Codru Dragusianulu si a Domnului Capitanu pensionatu Vasiliu Stanciu, ca cei mai interesanti efori. Percurgerea esamenului incaldiá din ce in ce totu mai tare inimile interesantiloru de bucuria observandu fructe neasceptate; cea mai frumoasa si potrivita productiune a fostu diferite instrumente economice *) lucrate de scolari in formatu micu cu cea mai mare acuratetia — semnu bunu de cetatienu român. —

Acestu esamenn esemplaru este documentu destulu despre o neintrerupta priveghiére, despre o neobosita diligintia ce a avutu ambii invetiatori George Dordea si Ioachimu Sebesianu mai cu séma celu d'antáiu; este documentu mai departe despre o activitate neintrerupta din partea Dlui Vice-capitanu Codru Dragusianulu si a Dlui Capitanu pensionatu Vasiliu Stanciu in privinti'a unei administrári cátu se póte de bune. Acestu simtiu infocatulu nationalu; acea ardienda pofta de inaintarea scolariiloru romani ce au acesti fii credinciosi ai natiunei sa dea Ddiu si la alti frati ai nostri. —

Esamenulu s'a finitu prin o zelósa si petrun-diátore cuventare din partea Dlui V.-capitanu Codru Dragusianulu.

Sa audimu mai multe de asemenea!

Stoic'a Visteanulu.

Orestia 28 Iuliu v. 1867.

Tienendu-se in 25 Iuniu v. a. c. esamenulu pentru semestrulu alu doilea anulu scol. 1865/7 la scóla rom. gr. or. din Orestia in presentia Pr. On. Domnu Nicol. Popoviciu Protopopulu tractatulu alu Orestiei, onorat. Domnu Georgiu Popoviciu parochu localu, a spectabilului Domnu Nicolau Barbu presiedinte comitetului parochialu si secretariu magistratualu, si a onoratului Domnu Dimitriu Sabesianu inspectoru scolariu mirénu si a multoru alti auditori stimabili, intre cari furámu onorati si cu person'a Reverend. Domnu Ioane Valcanu administr. protopopescu greco-cat. si Domnula Alessandru Vladu practicantu magistratualu — vedí bine nelipsindu nici putini parinti ai copiloru scolari din orasiu si impregiurime — de-si érá tempulu tare ploiosu incátu abia putea omulu esí din casa, — ne facu acestu actu solemn'u a mai uitá incátu-vá tempulu celu criticu, mangaindu-ne cu resultatulu celu preste acceptare favoritoriu.

Semnulu inceperii esamenului s'au făcutu prin trasulu clopotului celu mare. Mai intáiu dupa ce se adunara ascultatorii — esamenulu se incepú cu „Imperate cerescu“ si rugaciunea indatinata „Domne noi fapturile tale“ dupa aceea unu bajatu bine *) (Amu vedíutu si noi unele esemplarie asemenea si o cruce. Red.)

pregatita rosti o cuventare forte potrivita.

Acum se incepu esamınările din obiectele propuse de zelosul Invetiatoriu D. Nicolau Barsanu — care era: religiunea, cetirea rom. cu litere si civile, german'a, traducerea pre romania carea curgea minunato, Istoria biblica, Gramatic'a rom. Geografica si Istoria romăna — dupa manualulu D. I. V. Rusu — Computulu mentalu si cu cifre — dupa manualulu D. Popescu — scrierea romăna si germana, precum si dictandulu cu analizarea gramaticale; in urma cantulu s. liturgii si cate-va versiuri nationale. Din tote aceste obiecte scolarii cu raspunsurile loru cele eminente multiamira pre Revr. D. Protopopu si toti ascultatorii preste tota asceptarea. Mai pre urma rosti unu altu scolariu o cuventare cātra Prea On. D. Protopopu si toti ascultatorii pentru ca nu crutiara — si pre tempu ploiosu, — ostent'a a luā parte la acēsta di solemnă. — In urm'a cuventarei Pre on. Dnu Protopopu N. Popovicu care multiami mai intaiu Domnului Invetiatoriu Nicolau Barsanu pentru zelulu si activitatea sea cea neobosita carea totudēun'a si-a pusu si pune intru lumina limerime densulu in credintia, apoi laud'a pre scolari pentru raspunsurile loru cele eminente incuragiandu-i si mai alesu pre parinti ca sa-si tramita copiii loru mai cu mare zelu la scōla, aratandu cātu e de folositoare invetiatur'a unui omu de ori-ce stare, etc. Ne aflarāmu uimili de intristare audindu ca D. Invetiat. Barsanu prin o cuventare forte potrivita tempului presinte si in urm'a acei'a multiamisce D. Protopopu pentru sfaturile si invetiaturile cele intielepte si pline de mangaiere cu cari s'a adaptu pāna ce fu Invetiatoriu aici — luandu-si remasu bunu dela D. Protopopu cerendu-si binecuventare. — Apoi se intorse cātra pruncii scolari si parintii loru luandu-si asemenea remasu bunu dela toti, spunendu-le ca densulu din caus'a unoru intriganti — a concursu la altu postu adeca la Bradu unde va sa se si duca in Augustu firesce cu salariu mai manosu, — bateru ca densulu e aici proprietariu in stare buna materiale. — Dedu prunciloru povatia ca precum a fostu cu ascultare si amōre cātra densulu asemenea sa fia si cātra fiituriulu Invetiatoriu, sa cercetedie scōla regulatu etc. ca numai asiā voru avea si castigā progresulu doritu, Jara spre uimire atunci baetii si baetele incepura a plange si numai prin sarutarea manei i-si putea dovedi parerea de reu dupa Invetiatoriulu loru, ba ce sa dīcu ca si parintii loru si altii i-amu vediatu miscati de lacrimi.

Despre intriganti voiu se dīcu ca suntu numai doi — si inca membrii din comitetulu parochialu — fāra lēcu de invetiatura, facu larma, — voru sa fafaca multu, si in urma strica si ce a facutu, nu asculta de nime, ci lucra dupa capulu loru semidoctu; Protopopu, preotu si presiedente alu comitetulu suntu si-i tīnu de nula, numai ei se tīnu de cei mai luminati romāni din Orestia — apoi acestu fumu — lu au de acolo ca se socotesca de cei mai bogati in Orestia.

Dēie Ddieu cā sa putemu vedea inlocatu postulu acest'a de invetiatoru cu unu asemenea cā Barsanu cari sciū a-si conduce scōla sea impartita in 4 despartimente cu unu numeru de scolari de 87 precum se voru vedē si din elaboratele tramitiende Esc. Sele Dlui Archiepiscopa si Metropolitu cā Inspectoru supremu, cā sa nu patimū cā in cei 5 ani pāna fu acest'a — Barsanu — in Teusiu cā invetiatoriu, cari ear numai controversese escate pentru salariu l'a silitu se parasēca acestu postu.

Apoi si ce pōte omulu judeca de cei doi — candu se impedece ca invetiati, sciendu-si cascigā preste salariulu seu de 100 fl. si sporte prin privatu, si incortelarea prunciloru, pre cari in o siedintia unulu din cei doi a pretinsu ca invet. se nu mai tīna cu copii privati nece in cartiru cāci acei'a nu aducu fondulu scol. nemic'a, ci numai se frece podilele, paretii si usile cari casiuna dauna scōlei, — mai auditu-s'au de acestea de candu exista lumea? — Dōmne tramite-le lumina si minte se veda si judece, mai bine.

Nu e lucru mai neplacutu si mai de vaeratu decātu inregistrarea astornfelu de lucruri. Dēca suntu neintielegeri de care se face alusiune, si inea din causele ce se atingu in referatulu dlui corespundinte, atunci e si mai reu. Insa noi ne permitemu a atrage atentionea dlui cor. asupr'a comunei nōstre din Orestia, carea au datu dovedi destulu de frumōse despro bunele ei intentiuni, si asiā asceptāmu cā in casuri de acestea sa pasiesca, comitetu si comuna unii cātra altii pre calea pācei, capacitandu

in lipulu acest'a pre ori si cine, ca harnic'a unui invetiatoriu nu aduce neci odata paguba neci scōlei neci bisericei, de alta parte ca unu invetiatoriu, dēca si va putea procurā prin silintia sea privata, fāra negligerea scōlei, cu vre-unu fiorinu mai multu, sa i para ori si cui bine, pentruca cu atāt'a cu cātu castiga aru fi datōria comun'a, cā sa-i dea o esistintia dupa cum o recere harnic'a invetiatoriulu si noi credemu ca asemenea capacitate n'aru fi refusata din partea unoru barbati, cari ni se pare ca au fostu si suntu cu caldura cātra biserica si scōla.

Acēste se intielege, ca suntu dise fatia cu cele scrise in corespundintia de mai susu.

Candu insa abstragemu dela acēst'a si aruncāmu o reprivere cu totalu nepreocupata, apoi ne vine a ne indoi chiaru de invinuirile ce se aducu unoru barbati din comitetulu parochialu, pentruca un'a credemu, ca doi insi nu voru fi in stare de a invinge cu capeteniele comitetulu si cu comitetulu insusi, de alta parte, noi avemu dovedi la mână si inea chiaru din mână dlui invetiatoriu respectivu, cari testēza de caldur'a cu carea imbratisēza membri comitetulu parochialu caus'a scōlei; in nrulu 44 s'a publicatu o coresp. din Orestia, in carea se pōte ceti, ca dēca nu ne insielāmu, pōte tocm'a unui'a din acēsti doi sēn dōra ambiloru „intriganti“ li s'a adusu ovalfuni, din partea scolariilor si a dlui invetiatoriu. Esperintia de tote dilele ne indemnā la acēste reflectāri lānga cari adaugemu, ca preste totu sa nu fimu asiā darnici cu tractamente de „intriganti“ etc., cāci in modulu acest'a nu servimū neci o causa, ci numai stricāmu.

Principatele romāne unite.

Impartasimū dupa „Plebeulu“ urmātorele:

Protestulu telegraficu.

adressatu in diu'a de 26 Maiu 1867, de Deputati orasiului Galati, M. Sele Domnitoriului, contr'a Art. 9 din conditiunile publicate in Nr. 107 alu Monitorulu oficialu.

Mariei Sele Domnitoriului Romaniei.

Profund'a credintia ce avemu in doios'a soliciitudine, si in parintescile scopuri ale M. Vōstre pentru natiunea romāna, ne indemnā de a adressā animei M. Vōstra acēsta durerosa expresiune a simtieminteloru nōstre. — Prin art 9 din conditiunile publicate in Monitorialu Nr. 107, relativu la areadarea mosieloru monastiresci, pentru periodulu dela 1868 inainte, amu observatu cu o via durere, earasi calcandu-se, de cātra administratiunea Domeneloru, legile de conservare ale tierei, legi care oprescu israelitiloru dreptulu de a tīnē mosii in arenda; legi respectate totu deun'a cu religiositate, si calcate numai sub funestulu regimū alu concessiuniloru.

Acēsta mesura ilegala, pentru ca administratiunea Domeneloru, cā proprietara, nū pōte face acte de guvernamentu, este unu pecatu politicu, cāci ceea ce intr'o stare normala a economiei unei tieri n'aru fi decātu o chestiune de dreptu privatu, cāci ceea ce intr'o stare normala a economiei unei tieri n'aru fi decātu o chestiune de dreptu privatu, in starea destrusa a economiei nōstre nationale, este o chestiune politica si nationala.

In fati'a poporatiuneloru spaimentātore ce a luatu cotropirea tierei de Jidani, cari au acaparatu dejā totulu; in fati'a ruineloru comericiulu nationalu; candu vedemu radicandu-se unu statu jidanescu pe ruinele statulu romānu; — sa fia ore politica a mai agravā reulu, dandu si pe venitoriu Jidaniloru arende mosieloru si mentinendu astfelu terribil'a feudalitate jidanēca prin sate, spre a terminā distrugerea bazeloru poporulu romānu, precum au distrusu class'a economica, comericiulu si industri'a nationala?

Dēca orasiere, ce posedu o populatiune mai inteligenta si mai destēpta, au fostu distruse si espropriate, — apoi anim'a Mariei Vōstre ve va spune, care este sōrtea si ce va deveni simpl'a si sermana populatiune rurala, redusa dejā la stare de helota; pe candu este evidentu, ca miser'a nu va esi din sate decātu de odata cu esirea Jidaniloru, a dā dar acestor'a mijlōce de a locui prin sate este a comite celu mai mare pecatu politicu, este a perde din vedere scopulu unui statu romānu.

Mari'a Vōstra! Fāra conservarea si imbunatatirea stārei populatiunei rurale, care este fundamentulu natiunei; fāra adoptarea unei sisteme in-tregi de mesuri, relativa la restatornicirea clasei de

mijlocu nationalu; fāra intemeierea in fine a unui adeveratu poporu, missiunea providentiala a Mariei Vōstre nu sa va putea realisā, pentruca esistenta politica, fāra esistenta economica nu pōte fi; helotii nu voru fi neci odata capabili de a merge pe cāile marelē ale scopuriloru Mariei Vōstre nationalu.

Pāna la statonicirea sistemeloru de legi, rugāmu plecatu pe Mari'a Vōstra, a ordonā respectarea intieleptei legi esistente, de care aru trebui sa se felicite Guvernulu, respectare promisa tierei, prin patriotic'a si binecuventat'a circulara a Ministrului Mariei Vōstre, dela Interne.

Mari'a Vōstra! Cea mai mare chestiune nationala, pentru care amarit'a natiune romāna prive-sce in Mari'a Vōstra pe tramesulu Providentiei, este emanciparea tierei de subjugarea jidanēca.

Circular'a Ministrului de Interne, care ne arat'a ca Guvernulu Mariei Vōstre a intielesu nefericirea de care e cuprinsa tiēr'a, ne lasa sa sperāmu acēst'a.

Sa traiti Mari'a Vōstra! Sa traiēscā Romania! Suntemu ai Mariei Vōstre cu profunda devotamentu.

Deputatii orasiului Galati, N. H. Nicol'a, G. P. Mantu, P. Popassu.

Nr. 26—3 Edictu

An'a Ioann Dicu din Satcelu lānga Salisce, au inceputu asupr'a barbatulu ei Ioann Radu totu din Satcelu procesu divortiale; dara fiindca Ioann Radu au parasitu pre legiuit'a sea sotia si loculu nase-rei de mai multi ani si neci de fatia nu se scia loculu aflārei lui; pentru aceea, susu numitulu Ioann Radu, se provōca prin acēst'a, cā in terminu de siēse luni, si anumitu pāna in 1-a Ianuariu 1868, sa se infatisiedie inaintea forulu matrimonialu sub-scrisu, pentruca la din contra si fāra de elu se voru face cele de legea biserice gr. res. prescise.

Sabiu 16 Iunie 1867.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopopiatulu tractulu Sabiului I.

Ioanne Hannia m. p.

Protopopu.

Nr. 25—3 Edictu.

Gerasimu Pantaziu din Tientari, carele mai bine de doi ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia Ann'a Achimu Gaboru din Rothavu, fāra cā sa se scie loculu petrecerei lui, se provōca prin acēst'a, cā in restempu de unu anu de dile dela datulu de fatia sa se presentedie inaintea sub-semnatulu foru protopopescu, cāci la din contra, procesulu matrimoniale asupr'a-i pornitu se va decide si in absentia densulu amesuratu SS. Canōne ale bisericei nōstre drepteredinciōse.

Forulu protopopescu gr. res. alu Tract. Brasiovlui alu II.

Brasiovu, 13 Iunie 1867.

Ioanne Petricu,

Protopopu.

Ioann Cristea,

Compactoru in Sabiu, se recomanda on. publicu romānu cu legarea de cārti, protocōle, brosiure etc. si preste totu cu esecutarea tuturoru comissiuniloru, ce cadu in cerulu compactoriei, prometendu lucru promptu si solidu si pretiuri cātu se pōte mai moderate.

Locuinti'a: Sabiu, strad'a cea mare a Poplacei (Grosse gewehr gasse) Nr. 91.

Burs'a de Vienn'a.

Din 4/16 Iuliu 1867.

Metalicele 5% 59 20 Actiile de creditu 189 10
Imprumut. nat. 5% 69 75 Argintulu 124
Actiile de banca 716 Galbinutu 6 04

Acei p. t. DD. carii au de cugetu a avē acēsta fōia pe alu doilea semestru, respective pe alu treilea cuartalu, sa grabēscā cu prenumeratiunea, cā sa seimū a ne orientā cu tiparirea esemplareloru.

Editur'a.